

SZTUKA BYCIA KSIĘDZEM

PORADNIK

PRACA ZBIOROWA POD REDAKCJĄ
JÓZEFA AUGUSTYNA SJ

Wydawnictwo WAM
Kraków 2010

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE	5
WPROWADZENIE	7

I. TOŻSAMOŚĆ KAPLAŃSKA, CZYLI KIM JEST KSIĄDZ

Benedykt XVI	
KAPŁAN EKSPERTEM W DZIEDZINIE ŻYCIA DUCHOWEGO	15
Jan Paweł II	
LIST DO KAPŁANÓW NA WIELKI CZWARTEK 2000	19
List z Wieczernika	19
Zrodzeni z miłości	20
Skarb w naczyniach glinianych	22
<i>Sacerdos et Hostia</i>	23
Czyńcie to na moją pamiątkę	24
Pamiętka uobecniająca	25
Zadanie Wieczernika	26
Bp Zbigniew Kiernikowski	
KAPŁAŃSTWO POWSZECHNE A KAPŁAŃSTWO MINISTERIALNE	29
Potrzeba kapłaństwa dla pojednania	29
Droga spełniania się kapłaństwa	30
Kapłaństwo w Nowym Testamencie	31
Urzeczywistnianie się kapłaństwa Jezusa Chrystusa	37
Jerzy Sermak SJ	
WZÓR DLA KAPLAŃSKIEGO SERCA	43
Jezus kocha swojego ucznia	44
Uczeń kocha swojego Mistrza	45
Serce otwarte na braci	47
Ks. Alfons J. Skowronek	
KIM JEST, A KIM NIE JEST KAPŁAN?	51

Duchowa sylwetka kapłana	51
Powołanie do misji kapłańskiej.	53
Pasterz w owczarni Pana	55
Specjalista od świata wewnętrznego	56
Henryk Pietras SJ	
TOŻSAMOŚĆ KAPŁAŃSKA W KOŚCIELE STAROŻYTNYM.	59
Kapłan w pierwszych wspólnotach chrześcijańskich	59
Kapłan w pismach Orygenesisa i Cypriana z Kartaginy	61
Kapłaństwo według <i>Konstytucji Apostolskich</i>	62
Kapłani – biskupi i prezbiterzy	64
Gerard Siwek CSsR	
GŁOSICIEL SŁOWA BOŻEGO	67
Rola słowa w historii zbawienia	67
Teologia przepowiadania.	68
Przepowiadanie liturgiczne	70
Przepowiadanie pozaliturgiczne	72
Wyzwania stojące przed głoszącym słowo Boże.	73
Ks. Roman E. Rogowski	
EUCHARYSTIA W ŻYCIU KAPŁANA	75
Eucharystia jako ofiara	76
Eucharystia jako uczta	77
Sprawowanie Eucharystii	78
Robert Wieczorek OFMCap	
WRAŻLIWOŚĆ MISYJNA KAPŁANÓW.	83
Ubogacać własnym ubóstwem	83
Misyjna wrażliwość naszych parafii	86
Wolontariat misyjny.	88
Dlaczego jechać na misje?.	89
Ks. Janusz Bujak	
KAPŁAN W DIALOGU MIĘDZYRELIGIJNYM I EKUMENICZNYM.	91
Teologiczne podstawy dialogu	91
Dialog międzyreligijny	92
Dialog ekumeniczny	95
Wojciech Ziółek SJ	
BRUDNE NOGI POD ORNATEM.	
KSIĄDZ JAKO GRZESZNIK POTRZEBUJĄCY PRZEBACZENIA	101
Uznać prawdę o swojej grzeszności	101
Być wszystkim w rękach Pana	103
Cud Bożej miłości i przebaczenia	104

Bogusław Steczek SJ	
WSPÓLNOTA KAPŁAŃSKA	107
Pierwotne doświadczenie wspólnoty Kościoła	107
Charakterystyczne rysy wspólnoty kapłańskiej	109
Laboratorium życia wspólnotowego	110
Wspólnota w codzienności życia	111
Dar i zadanie	113
Lucjan Balter SAC	
INTELEKTUALNY WYMIAR PRACY DUSZPASTERSKIEJ KAPŁANA	115
Teologia żyjąca w duszy kapłana	115
Zmysł Transcendencji i autentyzm życia	117
Głosiciel słowa Bożego, a nie zapożyczonych myśli	119
Ks. Józef Kudasiewicz	
MISJA KAPŁANÓW PODESZŁEGO WIEKU	123
Bóg powołuje i Bóg odwołuje	124
Ludzie świeccy i kapłani podeszłego wieku w dziejach zbawienia	126
Kapłani podeszłego wieku dziś	129
Aż do końca...	131

II. ŻYCIE DUCHOWE I MODLITWA

Ks. Stanisław Hareźga	
MEDYTACJA SŁOWA BOŻEGO PODSTAWOWĄ MODLITWĄ KAPŁANA	137
Założenia teologiczne	137
Przebieg i dynamika medytacji biblijnej	140
Medytacja biblijna a głoszenie słowa Bożego	143
Uwagi praktyczne	145
Jacek Bolewski SJ	
MIŁOŚĆ DO MARYI W ŻYCIU KAPŁANA	147
Miłość Matki Pana	147
Miłość Oblubienicy Chrystusa	149
Miłość i modlitwa Maryjna	151
Marek Błaza SJ	
KAPŁAŃSKIE UŚWIĘCANIE CZASU	155
Uświęcanie czasu jako modlitwa Kościoła	155
Klerykalizacja modlitwy brewiarzowej	156
Modlitwa brewiarzowa dzisiaj	159

Leon Nieścior OMI

ASCEZA KAPLAŃSKA.

W ŚWIETLE <i>KSIĘGI REGULY PASTERSKIEJ</i> ŚW. GRZEGORZA WIELKIEGO . . .	163
Czystość w myślach	163
O czym myśleć?	164
Być nieprzeciętnym	165
Między milczeniem a mową	166
Kontemplacja Boga a służba innym	166
Władza i pokora	167
Nie szukając poklasku	169
Z dala od chciwości i gniewu	170

Krzysztof Wons SDS

KAPLAŃSKIE REKOLEKCJE.

CZYLI O GŁODZIE PUSTYNI, CISZY I SŁOWA BOŻEGO	173
Rekolekcje dla spragnionych duchowo	174
Głód pustyni	174
Głód ciszy	177
Głód Słowa	178
Głód bliskich relacji	179
Rekolekcje i głód codzienności	180

Ks. Andrzej Santorski

KIEROWNICTWO DUCHOWE W ŻYCIU I POSŁUDZE KSIĘDZA	183
Pojęcie kierownictwa duchowego	183
Zasady kierownictwa duchowego w duszpasterstwie	185
Kierownictwo duchowe a decyzja dojrzałego życia chrześcijańskiego	187
Pomoc w duchowym rozwoju	189
Osoba kierownika duchowego	190
Korzystanie z kierownictwa duchowego przez kapłana	192

Ks. Marek Chmielewski

LEKTURA DUCHOWA KAPŁANA	195
Lektura duchowa jako praktyka ascetyczna	196
Metody lektury duchowej	198
Przedmiot lektury duchowej	199

Stanisław Morgalla SJ

O RELACJACH EMOCJONALNYCH KSIĘŻY	203
Między słowem a czynem	204
Między swojskością a innością	205
Między przeszłością a przyszłością	206
Między winą a nieporadnością	208
Między poetą a kapłanem	210

Stanisław Łucarz SJ	
RADY EWANGELICZNE W ŻYCIU KAPŁANA	211
Istota rad ewangelicznych	211
Paschalność ubóstwa	213
Paschalność czystości	215
Paschalność posłuszeństwa	217
Marian Zawada OCD	
POSŁUSZEŃSTWO KAPŁAŃSKIE W NASZYCH CZASACH	221
Wolność i godność życia	221
Istota posłuszeństwa	222
Kapłan w splocie posłuszeństw	224
Posłuszeństwo Bogu, sobie i Kościołowi	224
Trud posłuszeństwa	226
Zamiast postscriptum	227
Ks. Grzegorz Ryś	
WYCHOWANIE DO CELIBATU	229
Charyzmatyczny dar i nakaz prawa kanonicznego	229
Dar z siebie samego	231
Powołanie do miłości Kościoła	232
Jak wychowywać do celibatu	233
Ks. Zdzisław Chlewiński	
UBÓSTWO ŚWIADECTWEM	235
Koncepcja ubóstwa	235
Ubóstwo duchownych	237
Psychologiczny mechanizm uzależnienia	238
Wychowanie do ubóstwa	240
Pomoc ubogim	242
Ks. Jan Machniak	
ŚWIADECTWO MIŁOŚCI DO CHRYSYTA	245
Pojęcie ubóstwa w tradycji chrześcijańskiej	246
Ubóstwo Chrystusa	248
Ubóstwo drogą do zjednoczenia z Chrystusem	250
Ubóstwo jako zawierzenie Bożej Opatrzności	252
Wybór Chrystusa ubogiego	253

III. DUCHOWOŚĆ I PSYCHOLOGIA

Ks. Romuald Jaworski	
POSTAWY I ZACHOWANIA KSIĘŻY WOBEC WIERNYCH.	
REFLEKSJA PSYCHOLOGICZNA	259

Psychologiczne rozumienie postawy	259
Obraz świeckich w oczach księży	260
Stosunek emocjonalny księży do osób świeckich	261
Zaburzenia w funkcjonowaniu psychospołecznym u osób duchownych	264
Zachowania w konkretnych sytuacjach	266
Sytuacje konfliktowe okazją do weryfikacji postaw	267
Ks. Józef Kudasiewicz	
GODNI SZAFARZE WIELKIEJ TAJEMNICY WIARY	269
Wielka tajemnica wiary	269
Wiara szukająca zrozumienia	270
Charyzmat spotkania	273
Aktywność celebransa	274
Ostatnia deska ratunku	276
Aleksander Jacyniak SJ	
KRYZYSY W ŻYCIU SEMINARYJNYM I KAPŁAŃSKIM	279
Kryzys wierności	279
Kryzys moralny	280
Kryzys wiary	281
Kryzys rytmu życia	282
Kryzys życia w samotności	283
Kryzys altruizmu	284
Kryzys eschatologicznego myślenia i wartościowania	285
Niebezpieczeństwo wypalenia	286
Artur Radacki MIC	
WYPALENIE W POSŁUDZE KAPŁAŃSKIEJ	289
Charakterystyka syndromu wypalenia	290
Przyczyny wypalenia	291
Kilka zapobiegawczych postulatów	295
Thomas P. Rausch SJ	
KAPŁAŃSTWO I UCZUCIOWOŚĆ	299
Kim jest mój duchowy powiernik?	299
Czy mam bliskich i zażytych przyjaciół?	300
W jakiej wspólnotie żyję?	301
Jakie są zakazane obszary w moim życiu?	303
Czy włączam uczucia do modlitwy?	303
Ks. Romuald Jaworski	
CO KSIĄDZ POWINIEN WIEDZIEĆ O SWEJ SEKSUALNOŚCI?	307
Specyfika sfery seksualnej	308
Tożsamość seksualna	310

Seksualność w życiu psychospołecznym i duchowym	313
Kontrola i integracja	315
Bogusław Szpakowski SAC	
ZAGUBIENI KSIĘŻA W KRAINIE CIENIA	319
Konfrontacja z własnymi słabościami	319
Alkoholizm	321
Homoseksualizm	324
Podwójne życie	327
Pedofilia	330
Pokora i nadzieja	331
Jacek Prusak SJ	
KSIĘŻA W PSYCHOTERAPII	335
Między enigmą a stereotypem	335
Kapłani z rodzin dysfunkcyjnych	336
Niebezpieczna triada	341
Kryzysy odejścia	342
Ksiądz to człowiek	343
Elżbieta Sujak	
JAK POMAGAĆ KSIĘŻOM W ZNIECHĘCENIU I DEPRESJI?	345
Kiedy pojawia się zniechęcenie	345
Akceptacja własnych granic	347
Przyjazne towarzyszenie drugiego człowieka	348
Wsparcie psychoterapeutyczne w depresji	349
Andrzej Ruszała OCD	
ODEJŚCIA Z KAPŁAŃSTWA	351
Złożoność problematyki	351
Odejścia z kapłaństwa w świetle wiary	352
Niewierność a zgorszenie	353
Panie, Ty wszystko wiesz	354
Nie daj się zwyciężyć złu	356
IV. DUSZPASTERSTWO	
Kard. Stefan Wyszyński	
MIŁOŚĆ PASTERSKA	361
Krzyż Chrystusowy	361
Pokusy współczesnego świata	362
Strzeżcie się pokus	364
Do kogo posyła was Chrystus?	366

Bp Wiktor Skworec	
KAPŁAN WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	369
Świat w ujęciu Biblii	369
Świat w świetle wybranych dokumentów Kościoła	371
Kapłan w świecie i Kościele	373
Kościół wobec świata	374
Prowadzić ludzi do Boga	376
Człowiek misji i dialogu	377
Ks. Henryk Sławiński	
DLACZEGO I JAK KORZYSTAĆ Z CUDZYCH HOMILII?	379
Kwestie terminologiczne	379
Argumenty za korzystaniem z cudzych homilii	380
Sposoby korzystania z cudzych homilii	382
Kryteria wyboru	385
Ks. Wojciech Rzeszowski	
KANCELARIA MIEJSCEM TRUDNYCH SPOTKAŃ	387
Jezusowy styl działania	387
Praca w kancelarii na tle innych posług	388
Kancelaria parafialna a doświadczenie śmierci	390
Stając przed Nieznanym i tym, co nieznanne	391
Wobec tajemnicy człowieka	392
Pogrzeb i pieniądze	393
Msza pogrzebowa – homilia czy kazanie?	394
Dariusz Kowalczyk SJ	
WSPÓŁCZUCIE W KONFESJONALE	397
Bóg współczujący	397
Współczujący spowiednik	399
Współczujący penitent	404
Zdzisław J. Kijas OFMConv	
KSIĄDZ – PENITENT I SPOWIEDNIK	407
Ksiądz grzesznikiem	408
Grzesznik bliski Bogu	410
Społeczne znaczenie postawy kapłana-penitenta	412
Kapłan szafarzem sakramentu pojednania	414
Ks. Jakub Szcześniak	
DUSZPASTERSTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	419
Kim są niepełnosprawni	419
Współczucie i miłość wobec cierpiących	420
Osobisty kontakt duszpasterzy z niepełnosprawnymi	422
Pokorny udział w potrzebie i cierpieniu bliźniego	423

Pytania o sens cierpienia	424
Modlitwa rozjaśniająca cierpienie	427
Wojciech Jędrzejewski OP	
KIM SĄ MŁODZI, KTÓRZY PRZYCHODZĄ DO KSIĘDZA?	429
Ci, którzy są daleko	429
Ci, którzy są blisko	430
Wojciech Żmudziński SJ	
KAPŁAN JAKO NAUCZYCIEL W SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ	433
Przygotowanie księży do prowadzenia katechezy w szkole	433
Kapłan towarzyszący poszukiwaniom ucznia	434
Kapłan wobec klimatu i kultury szkoły	436
Dylematy moralne i realne problemy uczniów	438
Bezpośredni przykład własnego życia	439
Władysław Kubik SJ	
POSŁUGA KATECHETYCZNA KSIĘŻY	441
Pokazać dzieciom Jezusa	441
Autentyczne świadectwo wiary	442
Przygotowanie dzieci do Pierwszej Komunii Świętej	443
Sakrament bierzmowania – potwierdzenie więzi z Chrystusem	444
Katecheza parafialna	446
Pilna potrzeba wychowania	446
Józef Augustyn SJ	
POSŁUGA REKOLEKCYJNA KAPŁANA WOBEC LUDZI MŁODYCH	449
Autentyzm w postawie i przepowiadaniu	449
Przepowiadanie słowa Bożego budzące nadzieję	450
Sztuka walki o życie	452
Uszanowanie wolności ludzi młodych	452
Pozytywna wizja człowieka i świata	453
Wyciszenie i dialog	454
Metody przepowiadania	455
Ważne tematy w rekolekcjach młodzieżowych	456
Rafał Szymkowiak OFMCap	
KAPŁAN WŚRÓD MŁODYCH I TRUDNYCH.	
CZYLI PAPIEROS NA CZOLE	459
Być kapłanem – być dla innych	459
Umiejętność słuchania	461
Poznać świat młodych	462
Starać się zrozumieć	463
Współpracować i dawać	464
Przejąć się losem młodych i nie rezygnować z nich	465

Bp Józef Kupny	
POLITYCZNE ZAANGAŻOWANIE KSIĘŻY	467
Polityka na ambonie	467
Nauczanie Kościoła a prywatne opinie księży	469

Dariusz Kowalczyk SJ	
KSIĄDZ W MEDIACH ŚWIECKICH.	
POMIĘDZY DIALOGIEM A KONFRONTACJĄ	471
Media własne czy cudze?	471
Media w poszukiwaniu księży.	473
Kłopoty księdza z mediami	475
Czy przyszłość należy do Internetu?	477

V. FORMACJA DO KAPŁAŃSTWA

Józef Augustyn SJ	
WERYFIKACJA TREŚCI I METOD FORMACJI KAPŁAŃSKIEJ	481
Metody modlitwy	481
Kierownictwo duchowe	483
Życie wspólnotowe w seminarium	485
Korzystanie z nowych technologii	486
Wychowanie do celibatu	487
Rozeznanie powołania	489
Potrzeba weryfikacji postaw wychowawców	490

Ks. Mirosław Cholewa	
TOŻSAMOŚĆ DUCHOWA PREZBITERA DIECEZJALNEGO	493
Fundament wiary	494
W relacji do biskupa i prezbiterium.	495
Wobec owczarni Chrystusa	496
Księża diecezjalni wobec osób konsekrowanych	498

Ks. Zdzisław Kroplewski	
WOLNOŚĆ W WYCHOWANIU SEMINARYJNYM	501
Wolność decyzji w trakcie formacji seminaryjnej.	502
Wolność a decyzja o kapłaństwie	505
Wolność i życie według regulaminu w seminarium	506
Wolność i otwartość na formację.	508

Ks. Romuald Jaworski	
SEMINARIUM MIEJSCEM DOJRZEWANIA SUMIENIA	511
Świat nawyków i przyzwyczajzeń	511
U początku seminaryjnej drogi	514

Rozwój sumienia podczas formacji seminaryjnej	515
W kierunku dojrzałości sumienia	519
Ks. Dariusz Jastrząb	
O ROZMOWACH Z KLERYKIEM	521
Dialog – wychowawcza konieczność	522
Zalety prowadzącego dialog	525
Rozmowa otwarta na dobro i prawdę	527
Ks. Krzysztof Pawlina	
OKRES PROPEDEUTYCZNY W FORMACJI SEMINARYJNEJ	531
Typologia okresów propedeutycznych	532
Sugestie dotyczące roku propedeutycznego	533
Cele czasu propedeutycznego	535
Sposoby realizacji celów czasu propedeutycznego	536
Lucyna Słup	
JAKIEGO KSIĘDZA POTRZEBUJĄ KOBIETY DZISIAJ?	537
Szacunek kapłana do kobiety	538
Kapłan ojcem i bratem	539
Szafarz łaski i duchowy przewodnik	542
Bogdan Białek	
JAKIEGO KSIĘDZA POTRZEBUJĄ MĘŻCZYŹNI DZISIAJ?	545
Wczoraj i dziś	545
Tęsknota za ojcem	547
Osobisty kontakt	548
Troszczyć się o swoją wiarę	549
Z perspektywy własnego kresu	551

VI. ŚWIADECTWA I OSOBISTE PRZEMYŚLENIA

Kard. Henryk Gulbinowicz	
DO OSTATNIEGO TCHNIENIA	555
Jak rodziło się moje powołanie kapłańskie	555
Droga do kapłaństwa	557
Trudności na drodze kapłańskiej	560
By pokonać trudności	563
Modlitwa kapłańska	564
Radość kapłańskiego życia	565
Dążenie do kapłańskiej dojrzałości	566

Abp Józef Michalik	
FASCYNUJĄCA RZECZYWISTOŚĆ.....	569
Świadek obecności Boga w świecie	569
Bogactwo kapłańskiej posługi	570
Ku Bogu i człowiekowi	571
Ks. Henryk Ciereszko	
NIEGASNĄCE WEZWANIE	575
Dojrzewanie do podjęcia decyzji	575
W Twoje ręce oddaję mój wybór	576
Pomoc bliźnim w drodze do Boga	578
Ciągłe wyzwanie i nieustanne zmaganie	579
Ks. Marek Dziewiecki	
RADOŚĆ BYCIA KSIĘDZEM	583
Dziecko miłości	583
Troska o człowieka na wzór Chrystusa	585
Mieć czas dla Boga	586
Mieć czas dla człowieka	587
Mieć czas dla siebie	588
Obrońca kobiet i rodzin	589
Wojciech Giertych OP	
OBIEKTYWIZM KAPŁAŃSTWA	593
Działanie łaski Bożej w sakramentach	593
Mechaniczny rytualizm a obiektywizm sakramentów	594
Głosić Chrystusa, nie siebie	596
Ks. Tomasz Horak	
ZNALAZŁEM SWÓJ DOM	599
Czym jest powołanie?	599
Ryzyko nadziei	600
Antyklerykał	603
Wierność podjętym zobowiązaniom	604
Tadeusz Kotlewski SJ	
MIŁOŚĆ ZSTĘPUJE Z GÓRY.....	607
Wezwanie do miłości	607
Stół grzeszników – Boże miłosierdzie	609
Stół uczniów – słowo Boże	610
Stół przyjaciół – Eucharystia	611
Stół posłanych – błogosławienie	612
Wzrastanie w miłości	612

Leon S. Knabit OSB	
JEDEN JEST TYLKO MÓJ MISTRZ.	615
Ku zrozumieniu sensu Bożej służby	615
Praca duszpasterska i początek drogi zakonnej	616
Mistrzowie życia kapłańskiego	618
Ks. Stanisław Lekavy	
NIEZWYKŁE KAPLAŃSKIE ŚCIEŻKI W CZASACH KOMUNIZMU	623
Niespełnione powołanie	624
Tajne święcenia	625
Czekam i służę Kościołowi	627
Ks. Mieczysław Maliński	
BYĆ KSIĘDZEM	629
Dojrzewanie	629
Wikary w Rabce	630
Katecheta w liceum	631
Duszpasterz studentów w Krakowie	633
Filozofia na KUL-u	634
Doktorat w Rzymie	635
W Krakowie do specjalnych poruczeń	636
Rektor kościoła Sióstr Wizytek	637
Być księdzem	638
Wacław Oszejca SJ	
OGRODY BOGA	641
Rachunek sumienia prezbitera	641
Wyjść naprzeciw nowej rzeczywistości	644
Z obfitości serca usta mówią	646
Ks. Aleksander Radecki	
W TOBIE, PANIE, ZAUFALĘM	649
Powołanie – nieprzenikniona tajemnica	650
Formacja seminaryjna	651
Wikariaty	652
Być proboszczem	653
Znów w seminarium	655
Jerzy Sermak SJ	
MOJE KAPLAŃSTWO W TOWARZYSTWIE JEZUSOWYM	657
Dzieciństwo w cieniu jezuitów	657
Nowicjat i studia	659
Spotkania z Ojcem Świętym	660
Dużo gości i telefonów	661
Pośród amerykańskiej Polonii	664

Ks. Artur Stopka

DZIENNIKARZ KSIĘDZEM	667
Dość paskudny nastolatek	667
Kłopotliwy alumn	668
Pedagogiczny antytalent	669
Czas nowych problemów	670
Niestandardowy rodzaj posługi	672

Wojciech Zagrodzki CSsR

DWADZIEŚCIA LAT ZADZIWIENIA	675
Pójdź za Mną!	675
Nie brać samemu, ale otrzymywać	676
Głosiciel Ewangelii, a nie społecznik	677
Nie troszczcie się zbytnio	678
Tajemnica posługi słowa i konfesjonału	679
Wolność od pogoni za apostołskim sukcesem	680

Jan W. Góra OP

WYZNANIE WIARY	683
--------------------------	-----

Józef Augustyn SJ

MODLITWA O ŁASKĘ KAPŁAŃSKIEJ WIERNOŚCI	687
--	-----